

Módszertan

A kiadvány a könyvtárak, múzeumok, levéltárak, közművelődési intézmények, színházak, szabadtéri játékok, mozik, hangversenyek, hivatásos táncegyüttesek és kortárművészeti kiállítások országos és regionális idősoros működési adatait tartalmazza. A kulturális tevékenységre vonatkozó adatok az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Programban elrendelt kulturális statisztikai adatgyűjtésekből, a költségvetés kulturális kiadásai a Magyar Államkincstár éves szakfeladatonkénti költségvetési beszámolójelentéséből származnak.

Könyvtárak

Könyvtárak száma: a működő szervezeti egységek (épület, mozgókönyvtár) és a települési szolgáltató helyek száma összesen.

Könyvtári állomány: az igénybe vevők rendelkezésére álló összes könyvtári anyag, a könyvek, a bekötött folyóiratok, a mikrofilmek, az audiovizuális dokumentumok és egyéb kiadványok tárgyév december 31-én.

Kölcsönzött dokumentum: A könyvtárból kivitt és a könyvtáron belül, helyben kölcsönzött dokumentum, és a könyvtár által készített és állományba vett nyomtatott vagy elektronikus másolat szolgáltatása.

Könyvtári beiratkozott olvasó: az érvényes regisztrációval rendelkező használó, akinek adatait a könyvtár nyilvántartásba vette, és ennek alapján használhatja a könyvtár szolgáltatásai egy részét, vagy egészét.

Könyvtári látogatások: a személyes (helybeni) használatok (alkalmak) száma adott évben. Személyes használat az, amikor a használó vagy megbízottja személyesen betérve használja a könyvtárat. A könyvtár ismételt felkeresése újabb használatot jelent. A nem könyvtári célú rendezvények (kiállítások, előadások) közönsége nem számít ide.

Főfoglalkozású (teljes munkaidőre átszámított) könyvtárosok: a könyvtáros munkakörben dolgozók tárgyév december 31-i létszáma teljes munkaidőre átszámítva. A részmunkaidős létszám átszámítása: a részmunkaidős könyvtáros által ténylegesen teljesített munkaóraszámot kell osztani egy teljes munkaidőben foglalkoztatottra eső teljesített munkaórással.

Levéltárak

Levéltár: a maradandó értékű iratok tartós megőrzésének, levéltári feldolgozásának és rendeltetésszerű használatának biztosítása céljából létesített intézmény.

1990-ig az egyházi levéltárak adatai nem szerepelnek az összesítésben.

Fond: a valamely szerv, illetve személy irattári anyagába való tartozás vagy a korbeli, személyi, tárgyi, területi, formai stb. vonatkozás azonossága alapján összetartozó, maradandó értékű iratok együttese.

Fondok terjedelme: a levéltári anyag terjedelme iratfolyóméter mértékegységben mérve.

Kutatók száma: a hazai és külföldi kutatók száma összesítve a tárgyévben.

Ügyfelek száma: azoknak a természetes és jogi személyeknek a száma, akik a tárgyév során a levéltári anyagból igazgatási, ügyviteli, kárpótlási célú adatszolgáltatást, vagy másolatot igényeltek.

Ügyfeleknek kiadott másolatok száma: az ügyfeleknek kiadott másolatok darabszámába csak a hiteles vagy hitelesített másolatok számítanak.

Alkalmazottak: munkavégzésre irányuló jogviszonyban állók teljes és részmunkaidőben együtt.

Múzeumok

1975-ig a múzeumok száma tartalmazta az országos múzeumok, szakmúzeumok és a megyei szervezetek keretében működő múzeumok, valamint azon intézmények számát, amelyek múzeumi eszközökkel ismeretterjesztő tevékenységet folytattak, de muzeológiai munkát (gyűjtés, nyilvántartás, tudományos feldolgozás) önállóan nem végeztek. A múzeumok számbavétele 1976-tól megváltozott, az intézményszám

- a múzeumokat (országos múzeum, országos gyűjtőkörű múzeum, megyei múzeum, tájmúzeum, helytörténeti múzeum),
- a múzeumi bemutatóhelyeket (muzeális emlékhely, helytörténeti gyűjtemény, üzemi gyűjtemény, szakgyűjtemény, múzeumi kiállítóhely),
- és az egyéb muzeális gyűjteményeket (egyházi és magángyűjtemények) foglalta magában.

2003-tól csak a működő muzeális intézmények adatait tartalmazza a kiadvány.

Muzeális intézmény: a múzeum, a közérdekű muzeális gyűjtemény és a közérdekű muzeális kiállítóhely.

Megjelent kiadványok: a muzeális intézményben dolgozó kutatók tanulmányainak száma.

Múzeumi kiállítások: a múzeum saját épületében a tárgyévben rendezett állandó és időszakos kiállítások.

Alkalmazottak száma: a teljes munkaidőben foglalkoztatott egyetemi/főiskolai végzettségű szakalkalmazottak (ld. felsőfokú végzettséggel rendelkezők szakmai munkakörben) és a gyűjteményi, közművelődési, ügyviteli, fenntartási, és egyéb alkalmazottak létszáma. (ld. felsőfokú végzettséggel nem rendelkezők szakmai munkakörben és egyéb, nem szakmai munkakörben bármilyen végzettséggel, beleértve a felső, vagy középfokú végzettséget is)

Rendezvények: 2004-ig a tudományos konferenciák, előadások és múzeumpedagógiai rendezvények adatai, 2005-től a tudományos konferenciák, előadások, iskolai oktatást segítő foglalkozások és a szabadidős gyermek- és felnőtt foglalkozások adatai összesítve.

Közművelődési intézmények

Közművelődési intézmény: a lakosság közösségi közművelődési tevékenységéhez erre a célra alapított, fenntartott, működtetett, megfelelő szakmai, személyi, infrastrukturális feltételekkel és alapító okirattal rendelkező költségvetési szerv vagy egyéb fenntartású intézmény.

Alkotó művelődési közösségek: olyan állandó tagsággal rendelkező, rendszeresen foglalkozást tartó, többnyire vezetővel rendelkező közösség, amely az egyéni vagy közös alkotási folyamat eredményét közönség előtt is bemutathatja. A művészeti csoportok, népi előadó-művészeti csoportok és tárgyalgató népművészeti csoportok száma összesen.

Klubok, körök, szakkörök: olyan állandó tagsággal rendelkező, foglalkozásokat rendszeresen tartó művelődő, társas közösség, amely korcsoporttól függetlenül a társas együttlét örömeért, vagy valamely témakörben való mélyebb jártasság, ismeret megszerzéséért, többnyire szakmai vezető, vezetőség irányítása mellett vállalja szabadidejének hasznos eltöltését. A nyugdíjas, ifjúsági, gyermek, családi és egyéb, érdeklődési kör szerinti csoportok száma összesen.

Szórakoztató rendezvények: 2000-ig a műsoros estek adatai, 2001-től az előadó művészeti, műsoros és táncos (bál, diszkó) rendezvények.

Művészeti események: 1990-ig a játékfilmvetítések, műsor nélküli táncos rendezvények adatait, 2001-2005 között a színházi és táncelőadások, komolyzenei hangversenyek, játék- és videofilm vetítések adatait, 2006-tól az előadó művészeti és egyéb művészeti rendezvények, film- és videofilm vetítések adatait tartalmazza.

Népművészeti rendezvények: 2005-ig a népzenei hangversenyek, néptánc, táncház, kézműves vásár és komplex népművészeti rendezvények adatai, 2006-ban a kézműves vásárok nélkül.

Közösségi rendezvények: Társadalmi rendezvény, ünnep, játszóház, kézműves foglalkozás, kulturális célú kirándulás, kézműves és egyéb vásár, bemutató) alkalmainak száma összesen. 1970-ben és 1980-ban a családi és társadalmi rendezvények, 2005-ig a népi ünnepélyek, falunapok adatait is tartalmazza, 2006-tól a népi ünnepélyek, falunapok adatai külön, a kézműves és egyéb vásárok, bemutatók adatai itt kerülnek számbavételre.

Kiállítások: 2001-től a képző- és iparművészeti, fotó- népművészeti- helytörténeti, műszaki, természettudományi és egyéb kiállítások.

Ismeretterjesztő előadások: tudományos ismeretterjesztő előadások (különböző témával foglalkozó előadások – ankét, vita, beszámoló, stb. – melyek többnyire specializált, összefüggő ismereteket nyújtanak).

Egyéb ismeretterjesztő rendezvények: 1970-ben és 1980-ban a szakkörök száma értendő ide. 2001-ben a közhasznú ismeretek és ismeretterjesztő filmvetítések. 2002-től a szabadegyetemek, nyári egyetemek, konferenciák, tanácskozások, előadásorozatok.

Tanfolyamok: azonos érdeklődésű, különböző ismereteket elsajátító személyek számára szervezett képzési forma az adott téma szakembereinek vezetésével, esetenként számonkéréssel. A nyelvtanfolyamok és egyéb tanfolyamok csoportjainak száma összesen.

Képzések: a tevékenységet ellátó által szervezett saját képzések a tárgyévben, mely magában foglalja az Országos Képzési Jegyzékben szereplő alapfokú, középfokú és felsőfokú szakképesítést adó képzéseket, (közművelődési szakember, hagyományörző szakmák, népijáték és kismesterségek oktatója és más szakmák), az egyéb akkreditált szakmai képzéseket, továbbképzéseket és a felvételi előkészítő képzéseket.

Közművelődési szakmai munkakörben alkalmazottak száma teljes munkaidőben: Teljes munkaidős felsőfokú végzettséggel rendelkezők szakmai munkakörökben és teljes munkaidős felsőfokú végzettséggel nem rendelkezők szakmai munkakörökben.

Közművelődési szakmai munkakörben alkalmazottak száma részmunkaidőben: Részmunkaidős felsőfokú végzettséggel rendelkezők szakmai munkakörökben és részmunkaidős felsőfokú végzettséggel nem rendelkezők szakmai munkakörökben.

Színházak

A színházakról gyűjtött adatok nem évadra, hanem naptári évre vonatkoznak.

Színház: pénzügyileg önállóan gazdálkodó, állandó épülettel és hivatásos művészekből álló társulattal rendelkező intézmény, amely rendszeresen előadásokat tart a nagyközönség számára. 2008-tól a független (korábban alternatív) színházak adatait is tartalmazzák a táblák. 2009-től az adatszolgáltatók száma bővült a 2008. évi XCIX. tv. alapján nyilvántartásba vett előadóművészeti szervezetekkel.

Férőhely: a színház normál befogadóképessége, a nézőtérben beépített ülőhelyek száma, beleértve a hivatalosan fenntartott, és az eladható férőhelyeket.

Néző: Színházlátogató, az a személy, aki a színházak által tartott előadásokon bérlettel vagy közönségszervezőtől, illetve a pénztártól alkalmanként vásárolt jeggyel vesz részt, továbbá az a személy is, aki az előadásokat ingyenes és/vagy tiszteletjeggyel látogatja.

Színházi előadás: a színházak által közönség előtt tartott valamennyi előadás, tekintet nélkül arra, hogy azt az állandó játszóhelyen, vagy más helyiségben, esetleg szabadterén tartották meg. Színházi előadás a különböző színházak tagjainak közös közreműködésével tartott szabadtéri játékok színház és opera előadása is. A külföldi együttesek Magyarországon tartott fellépése, valamint a magyar színházak külföldi fellépései nem szerepelnek az előadások számában.

Főfoglalkozású dolgozók: 2007-ig a főfoglalkozású vezetők, a főfoglalkozású művészek és egyéb művészeti dolgozók valamint az egyéb főfoglalkozású közalkalmazottak. 2008-tól a munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló művészek, egyéb művészeti dolgozók és egyéb, nem szakmai munkakörökben foglalkoztatottak.

Jegybevétel: összege az ÁFÁ-t tartalmazza.

Szabadtéri játékok: játszóhelyenként kerülnek számbavételre. Az előadások és látogatók száma nem tartalmazza a szabadtéri játékok keretében bemutatott egyéb színpadi rendezvények adatait. A költségvetés kiadásai az adatszolgáltató által közölt adatok, 2008-tól a fenntartótól kapott és a pályázati támogatás.

Mozik

Mozi: Működési engedéllyel rendelkező, belépődíj ellenében rendszeres időközönként filmalkotások (filmek, videofilmek) nyilvános bemutatására rendszeresített, bármely képmegjelenítő eszközzel felszerelt helyiség. Statisztikai számbavételnél a multiplex mozik mozitermeit mind figyelembe vesszük. A mozitermek száma és azok befogadóképessége a XII. 31-én működő mozikra vonatkozik.

Mozielőadás: a belépődíj ellenében tartott valamennyi filmvetítés, függetlenül attól, hogy azt a mozi épületén belül, vagy kívül tartották. A folyamatosan vetített többrészes film vetítése részenként külön mozielőadás. Az előadások száma az év közben megszűnt előadások adatait is tartalmazza.

Hangversenyek

1970-ben, 1980-ban és 1990-ben a Nemzeti Filharmónia saját rendezvényei, 2000-től a Filharmónia Budapest és Felső-dunántúli Kht., a Magyar Nemzeti Filharmónikus Zenekar, Énekkar és Kottatár, a Filharmónia Dél-Dunántúli Koncertszervező Kht., és a Filharmónia Kelet-Magyarország Koncertszervező és rendező Kht. által szervezett rendezvények adatai. 2008-tól a hangversenyszervezők és hivatásos zenekarok adatai.

Hivatásos táncgyűttesek:

2006-ban a Magyar Állami Népi Együttes, a Duna Művészegyüttes és a Honvéd Együttes adatai. 2007-ig a hivatásos népi együttesek, 2008-tól a hivatásos táncgyűttesek adatai. 2008-tól a Győri Balett is itt kerül számbavételre, korábban a színházi adatoknál szerepelt.

JELMAGYARÁZAT:

- . — a megfigyelt statisztikai jelenség nem fordult elő
- .. — az adat nem ismeretes
- ___ — a vonallal elválasztott adatok összehasonlíthatósága korlátozott

FORRÁS – SOURCE

KSH évkönyvek - *Yearbook, Hungarian Central Statistical Office (HSCO)*

Közgyűjtemények adatai 1999-2003 KSH, 2004 - *Public collection data 1999-2003 HSCO, 2004*

Mozik és filmek adatai 2001-2005, KSH 2006 - *Public collection data 1999-2003 HSCO, 2004*

Színházak adatai 1992-2001, KSH, 2002 - *Data of theatres 1992-2001 HSCO, 2002*

Kulturstatistikai adattár, KSH, 2002 - *Cultural Data, HSCO, 2002*

Művelődési évkönyv MKM, 1998 - *Cultural Yearbook, Hungarian Ministry of Culture and Education, 1998*

NKÖM adatgyűjtések 2001-2005 - *Data collection of the Hungarian Ministry of National Cultural Heritage, 2001-2005*

OKM adatgyűjtések 2006 - *Data collection of Hungarian Ministry of Education and Culture 2006-*